

УДК 677.075.4

ДЗИКОВИЧ Т.А.

Київський національний університет технологій та дизайну

ТРИКОТАЖ У СУЧАСНОМУ ІНТЕР'ЄРІ

Мета. Дослідження особливостей формування інтер'єрного текстилю для житлових приміщень. Художньо-технологічне проектування трикотажних полотен при оформленні сучасних інтер'єрів. Розроблення та створення нового асортименту трикотажних виробів інтер'єрного текстилю за функціональним призначенням.

Методика. У роботі застосовано методи аналізу та синтезу науково-технічної інформації. Дослідження проводились на основі загальних положень теорії художнього проектування трикотажних полотен, теорії основ дизайну інтер'єру та експериментальних методів досліджень із широким використанням цифрових технологій.

Результати. Розглянуто види асортименту інтер'єрного текстилю за функціональним призначенням, питання композиційного оформлення інтер'єру в залежності від стильового рішення та функціонального призначення приміщення. Запропоновані етапи художньо-технологічного проектування трикотажних полотен, призначених для формування інтер'єрних виробів. Розроблено новий асортимент трикотажних виробів інтер'єрного текстилю за функціональним призначенням.

Наукова новизна. Розроблено етапи художньо-технологічного проектування для створення нових трикотажних полотен інтер'єрного текстилю.

Практичне значення. Розроблено новий асортимент трикотажних виробів інтер'єрного текстилю за функціональним призначенням для оформлення сучасних інтер'єрів.

Ключові слова: трикотаж, проектування трикотажних полотен, асортимент трикотажних виробів, інтер'єрний текстиль, оформлення інтер'єру приміщень.

Вступ. В Україні традиційно з давніх-давен приміщення оздоблювали текстильними виробами. Кімнати прикрашали рушниками, скатертинами, серветками, подушками, панно, картинами з різноманітними вишивками. Народні майстри оформлювали скатерки, серветки, подушки, рушники, гарними орнаментальними мотивами притаманними кожному регіону. На сьогодні у сучасних інтер'єрах в моді оригінальний, ексклюзивний дизайнерський текстиль. Спостерігаються модні тенденції, щодо використання в оформленні інтер'єру приміщень трикотажних текстильних матеріалів, виробів та аксесуарів. Зокрема це такий асортимент, як: картини, гобелени, оздоблення меблів, матеріали та вироби білизняного, постільного та столового призначення, декоративні серветки, килими, рушники, скатертини, чохла для предметів побуту і таке інше.

Постановка завдання. Текстиль є важливою частиною при оформленні інтер'єру приміщення. Враховуючи сучасні вимоги споживачів, щодо індивідуального дизайнерського підходу декорування приміщень постає завдання розробки нового асортименту полотен, трикотажних виробів, аксесуарів інтер'єрного призначення.

Результати та їх обговорення. До інтер'єрного текстилю відносяться текстильні матеріали і вироби тканого, нетканого, трикотажного, швейного, текстильно-галантерейного виробництва. Головним функціональним призначенням інтер'єрного текстилю є створення комфорту та затишку приміщення.

Інтер'єрний текстиль різного цільового призначення поділяється на наступні товарні групи [1]:

- текстильні матеріали та вироби для покриття підлоги і стін;
- текстильні матеріали і вироби для оздоблення вікон і дверей;
- текстильні матеріали і вироби для оббивання та оздоблення меблів;
- текстильні матеріали і вироби білизняного постільного та столового призначення.

При оформленні інтер'єру житлових приміщень необхідно враховувати особливості дизайну окремих приміщень. В залежності від процесу життєдіяльності людини внутрішні приміщення розподіляють на виробничі, офісні, громадські, житлові. До окремих житлових приміщень відносять кімнати, спальні, кабінети, дитячі, бібліотеки, кухні, вітальні, передпокої та інші. Функціональне призначення приміщення впливає на оформлення інтер'єру. При розробці індивідуального авторського проекту приміщення необхідно враховувати індивідуальний стиль, сучасні тенденції інтер'єрної моди. Композиційне рішення інтер'єру оформлюється в залежності від обраного стилю. Розділяють такі стилі в оформленні приміщень це – історичний стиль (єгипетський, стародавня Греція, римський стиль, романський і готичний, ренесанс, бароко та рококо, класицизм, ампір), стилі кінця XIX - початку XX ст. (романтичний та еkleктичний стилі, модерн, ар-деко, конструктивізм та модернізм, постмодернізм, мінімалізм, хай-тек, деконструктивізм) [2].

При розробці нового асортименту трикотажних виробів інтер'єрного текстилю важливою складовою є проектування орнаментальних полотен та способи їх виготовлення. Орнаментальні полотна класифікуються за такими ознаками: композиції орнаментів, кольоропластичним ознакам, образотворчому початку, що складає орнамент, способам формування орнаменту полотна, функціональному призначенню. На основі симетрії орнаменти розділені за ознаками: монорапортні, лінійно-рапортні, сітчасто-рапортні, комбіновані. Монорапортні орнаменти це закінчені фігури, рапорти. Лінійно-рапортні орнаменти повторюються вздовж однієї прямої і утворюють кайму на виробі. Сітчасто-рапортні орнаменти повторюються одночасно по горизонталі та вертикалі. За кольоропластичними ознаками орнаментальні полотна поділені в залежності від структури полотна (фактури) та кольоровому рішенню. Фактури орнаментальних полотен розділені на гладкі, структурні, комбіновані. Гладкі полотна включають матові, блискучі, комбіновані. Структурні полотна розділені на рельєфні, ажурні, ворсові, комбіновані. Орнаментальні полотна розділені на одноколірні, монохромні та багатокольорові – поліхромні. За образотворчим початком орнаменти розділяють на геометричні (прямолінійні, криволінійні, комбіновані), образотворчі, комбіновані. В залежності від способу формування переплетень орнаменти розділяють на головні, неповні, кіперні, платировані, утокові, ажурні, жакардові, плюшеві, футеровані, філейні, пресові,

комбіновані. За функціональним призначенням орнаментальні полотна розділяють для одягу та інтер'єрів приміщення [3].

Орнаментальні полотна на базі трикотажу жакардових переплетень отримали широке поширення для інтер'єрного текстилю. На кафедрі технології трикотажного виробництва протягом багатьох років студенти у співпраці з викладачами кафедри створюють різноманітні авторські трикотажні вироби для оформлення інтер'єру приміщень. Розроблені авторські трикотажні вироби виготовлені подвійним неповним жакардом. Розробка та набір рапорту орнаменту виконані за допомогою програматору PPD-120. Орнаментальні полотна вироблені на плосков'язальній машині фірми Брайзер з вбудованим комп'ютером. При розробці трикотажних виробів запропоноване художньо-технологічне проектування трикотажних полотен, що включає наступні етапи:

- вивчення творчості історичної епохи, особливостей стильових рішень;
- вивчення особливостей композиції орнаментів обраного стилю;
- стилізація та трансформація орнаментів для сучасних полотен;
- розробка рапорту орнаменту.

Розроблений авторський асортимент трикотажних виробів може бути представлений для різних груп інтер'єрного текстилю за призначенням. Так, текстильні матеріали та вироби для покриття підлоги і стін включають такі вироби: килими, доріжки, ковроліни, шпалери. До основних функціональних властивостей даних виробів відносять наступні ознаки: здатність створювати затишок та забезпечувати художньо-естетичне оформлення житлових приміщень, тепло- і звукоізоляція. Текстильні картини використовують для оформлення стін, що привносить неповторність та гармонію у сучасний інтер'єр. В залежності від функціонального призначення приміщення необхідно підбирати картину за певним жанром. На кухні можна розмістити натюрморти, у вітальні, спальні – пейзажі, у дитячій - зображення казкових героїв. Слід відзначити створену авторську колекцію трикотажних картин (рис.1) різного тематичного спрямування. Це і портрети, пейзажі, натюрморти, вітальні листівки.

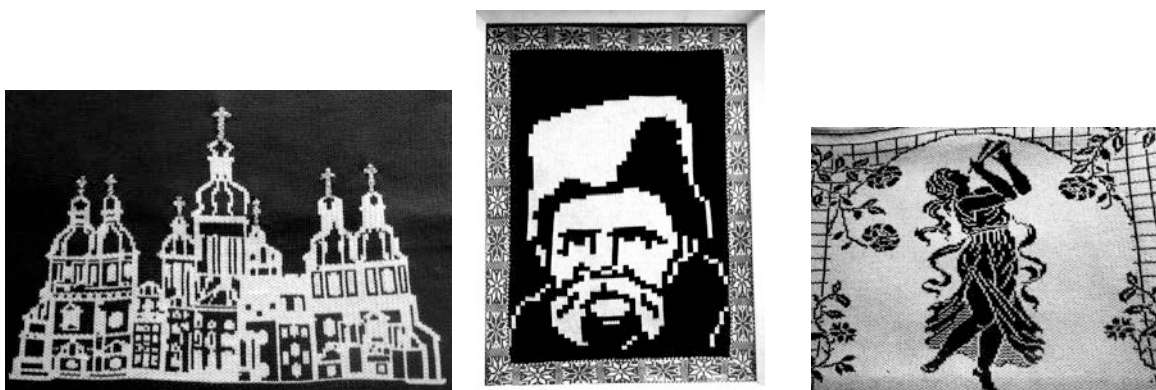

Рис.1 Трикотажні картини

Текстильні матеріали і вироби для оббивання та оздоблення меблів включають такі вироби: текстильні матеріали для оббивання меблів, чохла для меблевих подушок, накидки, покривала. Основні функціональні властивості даних виробів: естетичні, захисні, зносостійкі, формостійкі, вогнестійкі. У роботах дизайнерського характеру розроблено ряд авторських виробів даної групи. Асортимент виготовлених виробів включає різноманітні чохла для подушок, для побутового обладнання (рис. 2,а), дизайнерські покривала.

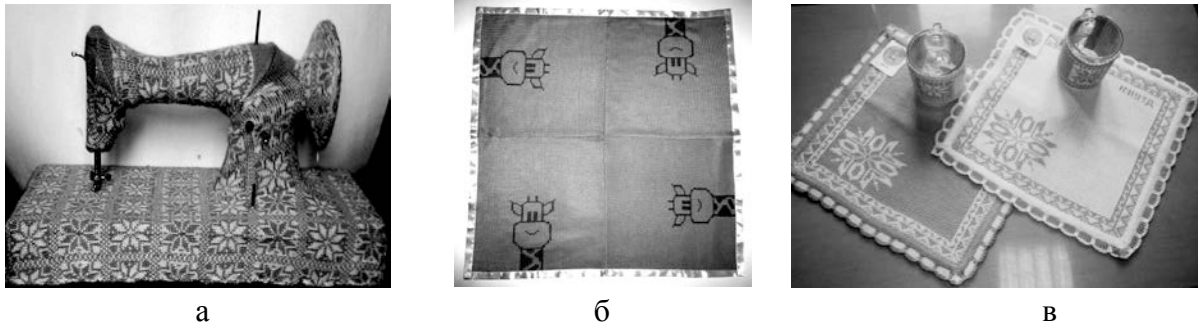

Рис. 2 Трикотажні вироби інтер'єрного призначення

Слід відзначити колекції виробів інтер'єрного призначення для оформлення кімнат. Так, у рамках дипломної роботи розроблено колекцію трикотажних виробів для дитячої кімнати. Колекція складається з таких виробів: дитяче покривало у техніці печворку (рис.2,б), трикотажна картина для оздоблення стіни, килим круглої форми, вив'язаний у вигляді трубок, що мають наповнення, в'язані кубики – пазл, подушка у формі іграшки.

Текстильні матеріали і вироби білизняного постільного та столового призначення включають такі вироби: постільна білизна (простирадла, підковдри, наволочки), постільні принадлежності (ковдри, подушки, покривала, накидки), столова білизна (скатерки, серветки), рушники. Основними функціональними властивостями даних виробів є створення комфорту і затишку під час експлуатації, художньо-естетичний рівень, гігієнічність, теплозахисні.

Для декорування приміщень та предметів меблів розроблено комплект серветок з орнаментами народних українських вишивок (рис.2,в). В основі художньо-колористичного рішення серветок трикотажних покладено декоративно-естетичні функції орнаментальних мотивів української народної вишивки, символів з визначеним смисловим значенням, перенесених і трансформованих на трикотажні полотна сучасних штучних виробів [4]. Основні полотна серветки виготовлено на базі неповного подвійного двоколірного жакарду. Конструктивне рішення серветок класичне квадратної форми. У куту серветки розташовано орнаментальний мотив української вишивки, в основі якого 8 - кутня квітка, що символізує сонце. По краях серветки розташовано замкнутий лінійно-рапортний орнамент. Орнамент, розташований по краях полотна, виступає, як традиційний оберіговий знак. В основі рапорту візерунка лежить простий геометричний орнамент, що притаманний українській народній вишивці. Поєднання прямих ліній, великих і маленьких трикутників, розташованих вздовж однієї прямої по периметру серветки, утворює орнаментальну кайму.

Серветка декорована облямівкою, яка виготовлена переплетенням найпростіший подвійний жакард. Облямівка прикріплена до основного полотна кетельним швом. Розмір серветки 30 см x 30 см. Колористичне рішення серветки трикотажної побудовано на поєднанні контрастних та світлих тонів. Колористичне рішення побудоване у традиційних кольорах української народної вишивки.

Варіанти серветок характеризуються колористичним рішенням, побудованим на поєднанні двох тонів: світлого орнаменту та контрастного фону, а також контрастного орнаменту та світлого фону.

Висновки. Встановлено, що стильове рішення і функціональне призначення приміщення, функціональне призначення та вид асортименту інтер'єрного текстилю впливає на проектування трикотажних виробів для сучасного інтер'єру. Визначено етапи художньо-технологічного проектування трикотажних полотен, призначених для формування інтер'єрних виробів. Розроблено новий асортимент трикотажних виробів інтер'єрного текстилю за функціональним призначенням для оформлення сучасних інтер'єрів, що значно розширить та поповнить асортимент товарів вітчизняного виробництва.

Список використаних джерел

1. Пушкар Г.О. Класифікація і характеристика функціональних властивостей інтер'єрного текстилю / Г.О.Пушкар, Б.Д.Семак // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. – 2013 №5(73). – С.124. - 205 с.
2. Олійник О.П., Чернявський В.Г., Гнатюк Л.Р. Основи дизайну інтер'єру: навч. посіб. / О.П. Олійник, Л.Р. Гнатюк, В.Г. Чернявський. – К.:НАУ, 2011. – 228 с.:іл. ISBN 978-966-598-711-6.
3. Нешатаев А.А. Художественное проектирование трикотажных полотен / Нешатаев А.А., Гусейнов Г.М., Савватеева Г.Г. – М.: Легпромбытиздат, 1987. – 271 с.
4. Патент на промисловий зразок 25987 (Україна), МПК 06-13. Серветка трикотажна (2 варіанти) / Бойко Л., Галавська Л.Є. Дзикович Т.А.; заявник та патентовласник Галавська Л.Є., Дзикович Т.А. – № 201300113; заявка 04.02.2013; опубл. 10.12.2013, Бюл. № 23.

ТРИКОТАЖ В СОВРЕМЕННОМ ИНТЕРЬЕРЕ

ДЗЫКОВИЧ Т.А.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Исследование особенностей формирования интерьерного текстиля для жилых помещений. Художественно-технологическое проектирование трикотажных полотен при оформлении современных интерьеров. Разработка и создание нового ассортимента трикотажных изделий интерьерного текстиля по функциональному назначению.

Методика. В работе применены методы анализа и синтеза научно-технической информации. Исследования проводились на основе общих положений теории художественного проектирования трикотажных полотен, теории основ дизайна интерьера

и экспериментальных методов исследований с широким использованием цифровых технологий.

Результаты. Рассмотрены виды ассортимента интерьерного текстиля по функциональному назначению, вопрос композиционного оформления интерьера в зависимости от стилового решения и функционального назначения помещения. Предложенные этапы художественно-технологического проектирования трикотажных полотен, предназначенных для формирования интерьерных изделий. Разработан новый ассортимент трикотажных изделий интерьерного текстиля по функциональному назначению.

Научная новизна. Разработаны этапы художественно-технологического проектирования для создания новых трикотажных полотен интерьерного текстиля.

Практическое значение. Разработан новый ассортимент трикотажных изделий интерьерного текстиля по функциональному назначению для оформления современных интерьеров.

Ключевые слова: *трикотаж, проектирование трикотажных полотен, ассортимент трикотажных изделий, интерьерный текстиль, оформление интерьера помещений.*

KNITWEAR IN THE MODERN INTERIOR

DZYKOVYCH T.

Kyiv National University of Technologies and Design

Purpose. Research of features of formation of interior textiles for premises. Art and process design of knitted fabrics when decorating modern interiors. Design and creation of a new range of knitted goods of interior textile for functional purposes.

Methodology. There are used methods of analysis and synthesis of scientific and technical information. The research was conducted on the basis of the general provisions of the theory of art designing of knitted fabrics, theory of interior design basics and experimental research methods with extensive use of digital technologies.

Findings. There were considered types of range of interior textile for functional purposes, issue of composition interior decoration depending on the style solutions and premises functionality. There were proposed stages of art and process design of knitted fabrics and formation of interior goods. A new range of knitted goods of interior textile for functional purposes was developed.

Originality. New stages of art and process design were developed for creation new knitted fabrics of interior textile.

Practical Value. A new range of knitwear goods of interior textile for functional purposes was developed for decoration of modern interiors.

Keywords: *knitwear, knitted fabrics design, range of knitted goods, interior textile, premises interior design.*